

Vejica – kam z njo
Marta Kocjan Barle
(DSP, 13. 5. 2015)

IN (vezalni)

Blazinice v čeladi so se samodejno napihnile, **in** jo prilagodile njeni glavi. (E. Colfer, *Artemis Fowl. Časovni paradoks*) > ... napihnile in jo ...

IN + slaba družljivost osebkov

... je zakričal Artemis_{osebek}, **in** bes_{osebek} je prebil njegovo mirno zunanost kakor kladivo plast ledu. Daj mi lemurja, **in** vrnila se bom v svoj čas. = ti + jaz (osebka, skrita v povedku)

Še en pritisk_{osebek} na gumb, **in** zavesa_{osebek}, ki je zakrivala kletko, je gladko zdrsnila stran.

IN + nadomeščanje s sopomenskim veznikom

Toda po drugi strani so še daleč od resničnega partnerstva in težko je najti vprašanje, o katerem se ZDA ter Rusija popolnoma strinjajo. (FidaPLUS) > ... partnerstva, in težko ... = zato/torej/zaradi tega + slaba družljivost osebkov

Ker del preverjenih imen ni na voljo v neomejenih količinah, je trg pripravljen pogoltniti skoraj vse, **in** lahko se zgodi, da se bodo podobno kot francoski galeristi, ki so v začetku stoletja odštevali velik denar za kasneje malovredne akademske stvaritve, opekli denimo pri agenciji Saatchi & Saatchi in čez nekaj desetletij za svojo zbirko dobili le drobiž. (Delo 2000, NB) = zato/torej/zaradi tega + slaba družljivost osebkov

IN + členek

Jaz pa sem raje smučala po hribu navzdol **in** tako zelo hitro vzljubila alpsko smučanje. (Delo 2000, NB) = način dejanja (in na ta način) + prehod k novi misli

V poletnih mesecih doseže taborniška sezona svoj višek **in** tako je bilo tudi letos. (FidaPLUS) = način dejanja (in na ta način) + prehod k novi misli

To je postala glavna tema družinskega življenja, **in** tako se mi je porodila ideja o dokumentarnem filmu o fenomenu nakupovanja na Slovenskem. (Po FidiPLUS) = zato + slaba družljivost osebkov

Čez delovišče so napihnili balon, **in** tako so lahko v miru vključili laserje. (E. Colfer, *Artemis Fowl. Časovni paradoks*)
= zato + Ker so čez delovišče napihnili balon, so lahko ...

To počnejo vse svetovne zvezde, **in** tudi pri nas je tega vse več. (FidaPLUS) = pa tudi + a tudi
Tako boste kritiko lahko brez težav sprejele, **in** tudi potrebe, da bi se branile, ne boste imele. (FidaPLUS) = pa tudi, zato tudi /posledični/ – Op.: Z veznikom *in* izražamo nepričakovano nasprotje + slaba družljivost osebkov.

Latinska Amerika je trg velikih priložnosti **in** tudi pasti (FidaPLUS, naslov) = ter tudi

Okolje je bilo izjemno neprijazno, **in** vendar je življenju uspelo vznikniti. (FidaPLUS) = a vendar + slaba družljivost osebkov + ≠ ... izjemno neprijazno in je življenju ...

Celo otroci in študentje se bodo odslej učili znatno manj **in vendar** iz šol odnesli znatno več. (FidaPLUS) = ... učili znatno manj in iz šol odnesli ... + ... učili znatno manj ter iz šol vendar odnesli Kamele pa preživijo, več tednov namreč lahko zdržijo brez hrane in vode, **in kljub temu** lahko dajo na dan deset litrov mleka. (FidaPLUS) = a kljub temu + vendar lahko kljub temu

Kocbek se je torej, po sedmih letih življenja v novi stvarnosti, še vedno imel za predstavnika moralnega procesa, **in kljub temu** – ali pa tudi zato – ga je partija odstranila iz zakonitega življenja./ (Po FidiPLUS) = a kljub temu + vendar ga je partija kljub temu + slaba družljivost osebkov

Zanimivo je, da se samica osem mesecev (od julija do aprila) skoraj ne prehranjuje in kljub temu skrbi za mladiče (običajno ima dvojčke ali trojčke). (FidaPLUS) = Zanimivo je, da se ... in da kljub temu ...

Garal je kot A. Stahanov, obiskoval večerno šolo, in potem nekega dne prikorakal iz Amsterdama v zlikani uniformi, z diplomo strojevodje pod pazduho. (FidaPLUS) ≠ ... šolo, a potem nekega dne ...
Op.: Protivnost bi izrazili s *potem* *pa*.
> ... šolo in potem ... = zaporedje

Takšen tekst si lahko le želiš igrati, **in potem** ni nič težko. (FidaPLUS) = zato potem + potem pa + členek *potem* izraža dodajanje + slaba družljivost osebkov

Pridružitvena pogajanja se še niso začela, **in že** stori Hrvaška korak, naperjen proti pravilu, da v Sredozemlju zaradi pomanjkanja prostora države con izključnih ekonomskih pravic ne razglašajo! (FidaPLUS) = že: vendar proti pričakovanju + slaba družljivost osebkov

Prvo jesensko deževje, **in že** vse pušča. (FidaPLUS) = že: vendar proti pričakovanju

Znano je, da igramo v gosteh bolje kot doma in že minimalna zmaga ali neodločen rezultat bi morda zadostovala za povratni dvoboj. ≠ ... bolje kot doma in minimalna zmaga ... = zato bi že + slaba družljivost osebkov > ... bolje kot doma, in že ...

Benjamin je razprl ovoj in že na prvi strani videl znamenito in povsem jasno policijsko fotografijo spredaj. (Po FidiPLUS) = ter že + zaporedje

... ga je utišal mladi Irec, **in že** je začel premišljevati o naslednjem problemu. (E. Colfer, *Artemis Fowl. Časovni paradoks*) Op.: Ni celotne povedi.

Dlake v bradi so malo sprehodili po zasutem ozemlju, **in že** so lahko opisali vse, kar se dogaja pod površjem. = že: vendar proti pričakovanju (E. Colfer, *Artemis Fowl. Časovni paradoks*)

Telefoniral sem ji, **in še** isti dan sva se malo pred mrakom zapeljala iz vasi, v smeri proti bližnji vasici Žažar. (Po FidiPLUS) = slaba družljivost osebkov (jaz + midva)

Sedaj plujem ostro v veter in komaj lovim pravo smer, **in še** to le zato, ker mi pomaga tok treh vozlov, ki me nosi proti jugozahodu. (FidaPLUS) = a/pa še to le zato

Naročniki, za katere so delali **in še** delajo štirje redno in štirje honorarno zaposleni, so Radenska. (Po FidiPLUS) = še: nadaljevanje trajanja

IN + prislova zato, nato

Tak poseg je za pacienta lažji **in zato** je rehabilitacija veliko hitrejša. (FidaPLUS) = ... lažji in zaradi tega posega je rehabilitacija ...

Sezona bo dolga in težka, **in zato** je dobro, da imamo dovolj igralcev./ (Po FidiPLUS). = slaba družljivost osebkov

Razen Dvojezičnega šolskega središča v beneškoslovenskem Špetru so vse šole in vrtci s slovenskim učnim jezikom v Italiji državni, **in zato** jih financira država Italija. (Delo 2000, NB) = slaba družljivost osebkov

List papirja obrni in prepogni po črtkani črti navzgor **in nato** prepognjeni del še enkrat na polovico navzdol. (FidaPLUS) = zaporedje

Stanovalka, očitno zatopljena v hišna opravila, je vsa presenečena obstala, ko je stopila v spalnico in naletela na temnooko, temnolaso neznanko temnejše polti in močnejše postave, ki je planila nadnjo, jo večkrat udarila, zbila na tla, in nato še obrcala. (FidaPLUS) = zaporedje + ≠ ... a nato še obrcala. – Op.: Protivnost bi izrazili s *potem pa*.

In + členek: sklep

O desnosmerni vejici odloča protivni, posledični veznik *in* ali pomen členkov *in, tako, potem, že, še ...* ter prislovov *zato* in *nato*.

IN TO

Joachim na to: olajšanja ni potreben, **in to** vreme je sijajno za vojaške vaje, doli mu bo pač dobrodošlo. (T. Mann, ČG) = slaba družljivost osebkov

Tisti fant je v srcu nekaj velikega odnesel s seboj, **in to** je tisto pomembno poslanstvo Finžgarjeve hiše. (FidaPLUS) = to pa je

Poleg tega so zavarovalnice odpisale terjatve **in to** je povečalo izgubo. (FidaPLUS) = to: odpis terjatev

IN V TRISTAVČJU

nadredni stavek/glavni stavek + desnosmerna vejica

+ vezalni veznik *in*

+ enobesedni/večbesedni enodelni/dvodelni podredni (so)veznik (torej kateri koli, ki uvaja odvisnike)

+ odvisnik + levosmerna vejica

+ nadredni/glavni stavek

Ritensko se opotečem na cesto, in še preden jima izginem izpred oči, se smejoč vrne z njim v hišo. (FidaPLUS)

Vstopil je z razpeto srajco in ko nas je zagledal, se je opravičil, odšel nazaj v sobo, si nadel kravato, se uredil in prišel nazaj. (FidaPLUS) > ... srajco, in ko ...

Svojo moč črpa iz kriz in ruševin, in naj se zdi v tej visoko razviti tehnološki dobi še tako zastarela (Grass piše svoje knjige na roko in jih potem natipka na svoj stari pisalni stroj), pisatelj zaupa v njeno prihodnost. (FidaPLUS)